

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 1997r.

Sąd Wojewódzki w Łodzi w składzie :

Przewodniczący SSW Dalia Szpurko

Sędziowie SW Stanisław Guziejko /spr./

SW Jacek Dunikowski

Protokolant Ewa Gadomska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Wojewódzkiej Mariana Latosa po rozpoznaniu sprawy z wniosku Apolonii Skrodzkiej, Anny Rainko, Elżbiety Duchnowskiej, Marii Dwornickiej, Wiesławy Skrodzkiej o zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowania w związku z pozbawieniem wolności Wacława Skrodzkiego z powodu jego działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego na podstawie art.11 ust.2 i art.13 ustawy z dnia 23 luty 1991r o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,

postanawia :

- 1/.Zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz Apolonii Skrodzkiej, Anny Rainko Elżbiety Duchnowskiej ,Marii Dwornickiej i Wiesławy Skrodzkiej kwoty po 500 /pięćset / złotych z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania za szkody wynikłe z pozbawienia wolności w okresie od 1 luty 1953r do 27 cze wca 1957r z powodu działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego Wacława Skrodzkiego bez przeprowadzenia zakończonego orzeczeniem postępowania.
- 2/. W pozostałej części wniosek oddalić.
- 3/. Kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.
- 4/. Zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw.Haliny Wołkowickiej kwotę 20 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego

UZASADNIENIE

Apolonia Skrodzka, Anna Rainko, Wiesława Skrodzka, Elżbieta Duchnowska i Maria Dwornicka - żona i córki nieżyjącego Wacława Skrodzkiego wystąpili do Sądu z wnioskiem o zasądzenie na ich rzecz kwoty 25.000 złotych tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z powodu pozbawienia wolności Wacława Skrodzkiego. Na rozprawie wnioskodawcy i ich pełnomocnik poparli

wniosek określając jednocześnie, że domagają się zadośćuczynienia w kwocie 20.000 złotych, a odszkodowanie 5.000 złotych.

Sąd Wojewódzki zważył co następuje:

Roszczenie wnioskodawców wiąże się z pozbawieniem Wacława Skrodzkiego wolności w sprawie II Pr 72/53. Z zapisu tego repertorium wynika bowiem, że pozostawał on w areszcie od 1 lutego 1953r natomiast brak jest jakiegokolwiek adnotacji o jego zwolnieniu. Z rubryki 16 tego repertorium wynika natomiast, że w dniu 27 czerwca 1953r sąd zwrócił sprawę prokuraturze do uzupełnienia. Faktycznie w chwili obecnej nie można ustalić daty zwolnienia Wacława Skrodzkiego z aresztu jak i sposobu zakończenia postępowania. Brak jest bowiem dalszych adnotacji co do biegu sprawy w zachowanych dokumentach, a akta sprawy IIPr 72 za 1953 rok zostały po okresie ich archiwizacji zmakulowane /wykaz 350/60 poz.49 k.5 akt IIPa 1/97/. W związku z tymi zapisami niewątpliwie należało przyjąć, że w tym okresie tj. 1 luty 1953r - 27 czerwca 1953r Wacław Skrodzki był pozbawiony wolności i taki okres sąd przyjął do ustaleń w sprawie. Brak natomiast jest innych dokumentów potwierdzających twierdzenie wnioskodawczyni Apolonii Skrodzkiej, że przebywał on przez okres około 1 roku. Wprawdzie w takim okresie czasu wspominał też świadek Zygmunt Nowakowski, ale nie można bezkrytycznie przyjąć, iż pamięta on dokładnie w tym wieku okres pobytu Wacława Skrodzkiego w więzieniu.. W związku z tym sąd uznał za udowodniony tylko okres pobytu do 27 czerwca 1953r.

Ustawa z 23 luty 1991r o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego przesądziła uprawnienia do żądania od Skarbu Państwa odszkodowania i zadośćuczynienia nie tylko od osób, wobec których w trybie tej ustawy stwierdzono nieważność orzeczenia, ale również w art.11 ust.2 uprawnienia osób pozbawionych wolności przez organy, o których mowa w art. 1 ust.1 bez przeprowadzenia zakończonego orzeczeniem postępowania. Aby zatem uzyskać odszkodowanie należało wykazać, iż oprócz tego, że represje ze strony organów ścigania faktycznie miały miejsce to związane były też z prowadzoną działalnością niepodległościową.

W świetle całokształtu dowodów sąd uznał, że przesłanka ta zaistniała. Nie wątpliwie bowiem pozbawienie wolności miało miejsce z postawionym mu zarzutem, którego treść jest nieznana ale kwalifikacja jego miała wyczerpywać znamiona art.4 lit.a dekretu z dnia 30.10.1944r, art.4§1 dekretu z 13.06.1946r i 24§1 KKWP w zw. z z art.225§1 obowiązującego wówczas kodeksu karnego /zapis z rubryki 15 repertorium. /. Można wnioskować więc z tej kwalifikacji, że zarzucono mu posiadanie broni oraz usiłowanie zabójstwa człowieka. Z twierdzeń na rozprawie wnioskodawczyni Apolonii Skrodzkiej wynikało, że jej mąż należał do NSZ i wiązała z tym właśnie jego aresztowanie przez funkcjonariuszy UB. Stwierdziła bowiem, że zarzucano mu posiadanie broni w związku z przynależnością do tej organizacji. Okoliczność, że Wacław Skrodzki należał do NSZ potwierdzili przesłankami w sprawie świadkowie Zygmunt Nowakowski, Kazimierz Taraszkowski i Antoni Skrodzki, którzy znali go bezpośrednio, a ponadto świadek Skrodzki był w tym samym oddziale. Również zapiski w posiadanych dokumentach archiwalnych UOP Delegatury w Białymstoku potwierdzają przynależność tej osoby do NZW, posiadanie broni i ukrywanie się, Wprawdzie wynika też z

tych zapisów , że był skierowany donos o wydanie w ręce żandarmerii niemieckiej jakiejś osoby , ale jest to informacja niczym więcej nie potwierdzona .
W świetle więc tych dowodów należy przyjąć , iż pozbawienie wolności Czesława Skrodzkiego pozostawało w związku z działalnością o jakiej mowa w art.1 ust.1 wymienionej wyżej ustawy, a tym samym fakt ten przesądził zasadność dochodzonych roszczeń przez wnioskodawców opartych o przepis art.11 ust.1 .

Odnosząc się do wysokości żądanych przez wnioskodawców kwot i uwzględniając wszystkie okoliczności, które na tą ocenę wpływają sąd uznał , że wniosek może być uwzględniony jedynie częściowo.

Określając wysokość należnego zadośćuczynienia poza czasokresem pozbawienia wolności trwającym około 5 miesięcy sąd wziął pod uwagę także ogrom cierpienia psychicznych i fizycznych jakich musiał doświadczyć Wacław Skrodzki w czasie prowadzonego śledztwa. Nie ulega wątpliwości, że w tym czasie był poddawany nękającym przesłuchaniom połączonych z biciem, .Cierpienia psychiczne wiązały się zaś z faktem rozłąki z rodziną.

Biorąc pod uwagę te przeżycia sąd uznał , że właściwą materialną rekompensatą za poniesione krzywdy uwzględniając i charakter sprawy oraz zasobność Skarbu Państwa będzie kwota 1.500 złotych.

Wnioskodawcy domagali się również należnego im odszkodowania określając go na kwotę 5.000 złotych. Z wyjaśnień wnioskodawczyni Apolonii Skrodzkiej i Marii Dwornickiej wynika, że przed uwięzieniem Wacław Skrodzki prowadził bardzo duże gospodarstwo rolne / ponad 50 ha które przynosiło mu dochody stanowiące źródło utrzymania jego i rodziny. Niewątpliwie jest, że uwięzienie pozbawiło go takiej możliwości osiągnięcia dochodów. przyjmując powyższe okoliczności. w realiach tamtych lat i w odniesieniu do aktualnych warunków nie sposób przyjąć by uzasadniły żądanie w określonej przez wnioskodawców kwocie. Ponieważ szkodę w tym przypadku stanowi nie suma niezyskanych dochodów , a różnica między stanem jaki istniałby gdyby wnioskodawca nie został aresztowany w odniesieniu do warunków w chwili uwięzienia zatem uwzględniając powyższe po odliczeniu kosztów związanych z utrzymaniem i zaspokojeniem niezbędnych potrzeb - sąd miesięczną szkodę określił na kwotę 200 złotych zaś za cały okres na kwotę 1.000 złotych.

Zasądzona zatem kwota 2.500 złotych z odsetkami z jej podziałem na uprawnione osoby po 500 złotych uwzględnia zadośćuczynienie w kwocie 1.500 złotych i odszkodowanie 1.000 złotych.

W pozostałej części sąd oddalił wniosek.

0/kosztach/ orzeczono zgodnie z art.13 ustawy z 23.02.1991r.

ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY NSZ
Okręg Łomża
Za zgodność z oryginałem
dnia 23.02.1991r.
OS. MONTE CASSINO 2/63

Ell